

ארצות הברית

האגת על הנפטר זיל

הנרי קליי פריק השתייך לקבוצת הרוזנים השודדים של ראשית המאה. בהגיעו לגיל שלושים כבר היה מיליונר, ידוע כמלך הפחם והפלה של פנסילבניה. אזור המכרות העשיר ביותר בארצות הברית.

הוא תרם רבות למסעות הבחירות של נשיאים; הוא שיחז שרים ומחוקקים; הוא העביר את כוריו ארבע עשרה שעות ביום תמורת שכר רעב; הוא שיקף במחירי הפחם והפלה של פנסילבניה, אזור המכרות העשיר ביותר בארצות הברית.

כמו בישראל. השבוע חזר פריק ל-חזרות. היה זה כאשר בתו הגישה צו מניעה לבית משפט בפנסילבניה. היא ביקשה לאסור את הפצתו של ספר אודות אביה.

השיב מחבר הספר, היסטוריון בעל-שם, בכתב ההגנה: "אם תזכה העלמה פריק בבקשתה יאופשר לצאצאי אישים שנפטרו לפני זמן רב להוציא מן המחזור כל ספר רק מפני שהוא מביע ביקורת על אבותיהם."

הדיון המשפטי, המזכיר את סעיף חוק לשון הרע הישראלי, שקבע כי "לשון הרע על אדם, שפורסם אחרי מותו, דינה כדינה על אדם חי", עורר סערה בארצות הברית.

אם העלמה פריק תזכה בבקשתה הרי יהיה מותר לפרסם רק טובות על נפטרים. עשה כפי שציינו אחד המכוונים בעיתוני ארצות הברית, הניו יורק היראלד טריבון, "הצדק וההגיון דורשים כי יסרסמו על נפטרים את האמת, אפילו אין היא חרוזה כל כך."

השופט האמריקאי ידע להכריע בעניין כי דרוש. אפילו המחוקק הישראלי כבר הציע, בהצעות התיקון לחוק לשון הרע, בהן תדון הכנסת השבוע, להקל בצורה קיצונית בקשר לתביעות דיבה על נפטרים. הממשלה הציעה להגביל את זכות הגשת התביעה ליועץ המשפטי של הממשלה בלבד וגם זה רק במקרה וקרובי הנפטר דורשים זאת ממנו.

קונגו

התלוי אינו חותם

כאשר ביצע הגנרל מובוטו, בחודש שעבר, את הרצח המשפטי בקינשאשא (הי ירועה יותר בשמה הלא-אפריקאי, ליאוי פולודויל) והוציא להורג בתלייה פומבית

מובוטו (בישראל) הכל תלוי בטיב התלוי

ארבעה שרים לשעבר לא ידע עד כמה יעלה לו הדבר ביקר.

• כינוי לקבוצת אילי הון אמריקאים שצברו מאות מיליונים בסוף המאה שעברה מתוך פיתוחים של דשט מסילות הברזל, הבנקאות, מכרות הפחם והברזל ומעיינות הנפט של ארצות הברית. עליה נמנה רוקפלר (נפט), קרנאני (פלדה), הארימן (מסילות ברזל), מורגן (בנקים).

השבוע נקבע התשלום הראשון: 59 מיליון לירות.

רק קימבה וצימבה. הנכבד בנתלים היה אחריסטה קימבה, 38, ראש ממשלה לשעבר. לפני ששימש כראש הממשלה ה- מרכיית היה שר חוץ בקאטאנגה הבדלנית.

בתור שכנה הברית, יחד עם מואיס צימי בה, ערב התחלטה של קאטאנגה כחבל עצמאי, את מלוא מלאי הזהב והמטבע הור של המחוז הפורש לציריך השווייצית.

זכות משיכה מן החשבון היתה מותרת בחתימתם של שני אנשים: קימבה וצימבה. ואם כי צימבה בהחלט מסוגל לחתום, כי נשאר בחיים, אחרי שמובוטו תפס את השלטון מידיו בסתיו שעבר, הרי הוא מקיים עתה את גלותו במלון פאריי סאי מפואר, הרי קימבה נמנה עתה על המתים ואלה, כידוע, אינם יכולים לחתום על צ'קים.

התוצאה: מובוטו אינו יכול לשים את ידיו על אוצר קאטאנגה, העלול להשאר לנצח תחת אפטרופסות הבנק הציריכי, המקפיד, בהתאם למסורת הבנקאות השווייצית, על קיום חנאי ההפקדה.

גרמניה

מה קרה לדג חתלול

המעדן שקשקשיו זורחים מחדש בחברת השפע הגרמנית הוא המליח. אחר עשרים שנות השתפרות בלתי-סוסקת בתפריט ה- זולל הגרמני המקצועי הוא חזר למקורות. עתה מלקק כל גרמני, המכבד את קיבתו, את שפתיו בנגוסו דג מלוח פשוט, יליד הים הצפוני.

אלא שהמליח, בין בארזיה מהודרת, בין ישר מן החבית, כבימים הטובים ההם, הפך לא רק יקר בגרמניה, אלא יקר מציאות. הסיבה: שלל המליחים הגרמני ירד בשנה שעברה במאה אלף חביות, הצטמצם ל-220 אלף חביות בלבד.

כדי להבין את גודל האסון יש לציין כי חבית המליחים העשויה עץ ושאותה ממלאים בים, היא בעלת קיבול של 75 קילוגרמים. (המלח בחביות סופג את גוזלי המליחים ויוצר, יחד עם דמם, משמר מצויני, שגם נותן לדג המלוח את טעמו המיוחד).

אמורה מלוחה. ההסבר ליירית השלל הוא פשוט. לא רק שהגורמים הקדמויים את הגרמנים בשנת 1965 באיחור ריכוזי המליחים ובדיוגם אלא שגם המליחים בים הצפוני פשוט לא פרו בשנה שעברה במידה מספקת. לשם פריון של ממש הם זקוקים לחום ייחום מתאים — של 10 עד 15 מעלות ואילו מי הצפון היו בשנה שעברה קרים מאד: שמונה מעלות בלבד.

ספני ספינות ההארינגים (בגרמנית: דג מלוח) סבורים אחרת. לדעתם, לא רק על המדע יחיה ספן ההארינג. עליו לחיות קודם כל על האמונה הטפלה.

ועם כל הכבוד לספינות הדייג החדישות, בנות 500 הטון, בעלות הציוד החדש, רשתות ההתקשרות ומכשירי האזנה לי מעמקים, הרי בעלי הספינות אינם מקפידים על כמה עקרונות, לפיהם נוהג כל ספן המכבד את עצמו.

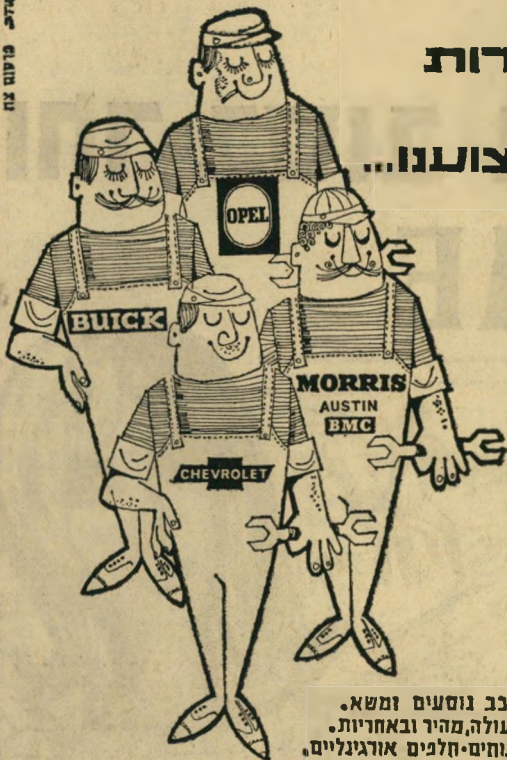
קודם כל יש להזהר בבחירת השמות לספינות. בשום פנים ואופן אסור לתת לספינה חדשה את שמה של ספינה שירדה אי-פעם לתהומות. מה הפלא שהספינה זונאר (על שם אל הברק הצפוני) כמעט ואינה אוספת שלל, הרי היא נקראת על שם ספינה שטבעה לפני שנים מספר.

שנית, ייעול הוא ייעול אבל ביום ששי אסור לצאת לדייג. מוטב ששה ימי דייג טובים מאשר שבעה רעים.

ושלישית, עקב החומרה הגרמנית ה- קיצונית בענייני נקיון מלא הסיפון מברשות ומטאטאים ומדי פעם נוגע הארינג בויפי מטאטא — וזה מבטיח רק דבר אחד — שמול הספינה טוטא אלי מים. יש, כמובן, תרופה לזה — אבל היא לא כל כך מקובלת בגרמניה החדשה. אם הספן שראה את ה- אסון מוריד סטרית לחי טובה לנער ה- סיפון הקרוב ביותר — הרי זאת דרך מצוינת לפייס את המליח שנעלב.

עדיין אין זה הכל. כי בשביל להעלות רשת מלאה במליחים עד שוליה דרוש קודם כל דבר אחד: על הספנים לזמר, בקצב, וברגש, שירי ספנים גסים, בלשון ה- הולאנדית דווקא. וכמה מן הספנים ה- גרמנים הצעירים כבר יודעים הולאנדית?

השרות הוא הקצוענו...

תיקוני דגב נוסעים ומשא. ביצוע מעולה, מהיר ובאחריות. מחירים נוחים-חלפים אורגנליים.

מוסך

ליאו גולדברג

תל-אביב דרך פתח-תקוה 65, טלפון 36356

קנו את

YAMAHA

הגיטרה המעולה

הפסנתר בע"מ

רח' המלך ג'ורג' 32, ת"א

הכשרת הדייקן
נדבמאות
נהדרות
יהודית
ת"א, רח' הנומל 39, טל. 56980
ע"י רח' אלנבי

Anselme
PARIS
אנסלם פריז

שפתון

רב המכר בארץ
ובעולם כולו
היחיד ב-13

אוונים

Triple Silver

